

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

Tavanomaiset varotoimet asumispalveluyksikössä

Asumispalveluyksiköillä tarkoitetaan **kaikkia** pitkäaikaista hoivaa ja huolenpitoa antavia yksiköitä, kuten yhteisöllinen asuminen, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen. Yksiköt käsittävät sekä ikäihmisten että vammaisten asumispalveluyksiköt.

Tavanomaisia varotoimia tulee noudattaa kaikkien asukkaiden hoidossa. Tavoitteena on estää kosketuksen välityksellä tarttuvien mikrobien leviämistä työntekijöiden, asukkaiden ja ympäristön välillä. Kosketusvarotoimilla pyritään tehostamaan tavanomaisia varotoimia.

Jokaiseen hoitoyksikköön nimetään hygieniayhdyshenkilö, joka osallistuu koulutuksiin ja saa työaikaan oman yksikön infektioiden torjuntatyöhön. Omavalvontasuunnitelmassa kerrotaan konkreettisesti, miten hoitoon liittyvien infektioiden torjunta toteutetaan. Toimintayksikön johtaja seuraa tartuntatautien ja lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien esiintymistä ja huolehtii tartunnan torjunnasta. Toimintayksikkö huolehtii potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobilääkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

1. Työntekijän henkilökohtainen hygienia ja työasu

Hyvä henkilökohtainen hygienia on tärkeä osa asukas- ja työturvallisuutta. Se luo perustan tartuntojen ehkäisylle. Katso ohje SOTE henkilöstön työvaatteet sekä suojainten käyttö, infektioiden ja tarttuvien tautien torjunta.

2. Käsihygienia

2.1 Käsideseinfektio

Käytä käsien desinfiointiin alkoholipohjaista käsihuuhdetta. Käsihuhuhteen on oltava EN 1500, EN 13727 ja EN 13624 testit läpäissyt tuote. Etanolipitoisuuden on oltava vähintään 70 painoprosenttia. Ota käsihuuhdetta reilusti kuviin käsiin, 2–3 painallusta (3–5 ml) käsien koko huomioiden. Hiero käsihuuhdetta käsiin kauttaaltaan, kunnes ne ovat kuivat noin 30 sekuntia.

Desinfioi kädet:

- ennen ja jälkeen asukaskontaktin
- asukashuoneeseen mennessäsi ja sieltä lähtiessäsi
- ennen suojainten pukemista ja niiden riisumisen jälkeen
- ennen puhtaisiin hoito- ja tutkimusvälineisiin koskemista
- ennen hoitotoimenpidettä ja sen jälkeen sekä työvaiheiden välissä
- ennen huoltotilaan tai varastoon menoa ja tarvittaessa lähtiessäsi
- yksikköön tullessasi ja sieltä lähtiessäsi.

Kiinnitä huomiota käsihuhuhteen sijoitteluun; käsihuhuhteen tulee olla joka tilanteessa helposti saatavilla. Hyviä sijoituspaikkoja ovat esimerkiksi yksikön ulko-ovi ja yhteiset tilat, varasto- ja

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

huoltohuoneet, asukashuoneet ja henkilökunnan tilat. Jos käsihuuhdetta ei voida sijoittaa esimerkiksi asukashuoneeseen, kuljeta käsihuuhdetta mukana työpäivän ajan. Käsihuhuhteen yhteydestä tulee löytyä ohjeistus käsihuhuhteen käytöstä. Henkilökunnan velvollisuus on opastaa vierailijoita ja omaisia käsihuhuhteen käyttöön. Katso ohje Käsihygieniä.

2.2 Käsien peseminen

Kädet pestään vedellä ja pesunesteellä sekä kuivataan kertakäyttöisellä paperipyyhkeellä. Kädet desinfioidaan käsihuhuhteella, kuivaamisen jälkeen.

Kädet pestään seuraavissa tilanteissa:

- töihin tullessa ja sieltä lähtiessä
- kun kädet ovat näkyvästi likaiset tai ne tuntuvat likaiselta
- WC käynnin jälkeen
- oksennus-ripulitautia tai syyhyä sairastavan asukkaan hoidon jälkeen

3. Suojaimet

Suojainten tarkoitus on estää työasun ja henkilökunnan käsien likaantuminen ja mikrobikontaminaatio sekä suojata asukkaita tartunnoilta. Suojaimet säilytetään suojassa pölyltä, roiskeilta ja tarpeettomalta koskettelulta. Avatut, kertakäyttöiset suojaimet tulee säilyttää seinätelineessä. Suojaimia käsitellään aina puhtain, desinfioiduin käsin.

3.1 Kertakäyttöiset suojakäsineet

Käytä suojakäsineitä, kun käsittelet:

- eritteitä; kuten veri, virtsa, uloste, sylki, lima, hiki, oksennus, hilse, märkäerite ja muut ihmiskehon eritteet
- rikkinäistä ihoa
- likaisia vuodevaatteita tai muita eritteisiä tekstiilejä
- haavoja
- limakalvoja
- likaisia välineitä
- kanyyleja, katetreja, dreenejä ym.
- desinfektioaineita
- mikrokuitupyyhkeitä

Suojakäsineet vaihdetaan aseptisen työjärjestyksen mukaisesti. Suojakäsineillä ei kosketa lähiympäristöä asukasta hoidettaessa. Suojakäsineitä ei pueta useita päällekkäin tai niitä ei desinfioida. **Suojakäsineiden käyttö ei korvaa käsihuhuhteen käyttöä eikä aseptista työskentelyä.** Suojakäsineet riisutaan ja kädet desinfioidaan heti hoitotoimenpiteen jälkeen, viimeistään poistuessasi asukas- tai hoitovyöhykkeeltä.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

3.2 Kirurginen suu-nenäsuojus

Kirurgista suu-nenäsuojusta käytetään, kun

- on vaara eriteroiskeista
- asukkaalla on hengitystieinfektio
- syötetään asukasta, jos asukas kuolaa, yskii tai sylkee
- olet itse flunssainen
- teet haavanhoitoa tai muuta aseptiikkaa vaativaa toimenpidettä, jossa edellytetään suojaimen käyttöä

Lisätietoa ohjeessa Pientoimenpiteiden aseptiikka ja suojainsuosituksset.

3.3 Suojatakki tai -esiliina

Suojatakkiä tai -esiliinaa käytetään työasun suojana, kun työasu on vaarassa kastua tai likaantua eritteillä. Suojatakki tai -esiliina on tarpeen esimerkiksi vuodepesuissa, suihkutustilanteissa ja haavan hoidossa.

Asukasta suihkuttaessasi voidaan käyttää kertakäyttöistä tai monikäyttöistä suojaesiliinaa. Monikäyttöinen suojaesiliina on asukaskohtainen ja se pestään jokaisen käyttökerran jälkeen. Esiliina pestään suihkutuksen jälkeen pesukoneessa vähintään 60°C lämpötilassa. Jos suihkutetaan useampi asukas peräkkäin, käytetään kertakäyttöistä suojaesiliinaa ja se vaihdetaan jokaisen asukkaan välillä.

3.4 Kumisaappaat

Pesutiloissa käytettävät henkilökunnan kumisaappaat ovat henkilökohtaiset tai yhteiskäytössä olevissa saappaissa käytetään saappaan sisällä muovisuojaa. Käytön jälkeen saappaat pestään ulkopuolelta harjalla ja desinfektioaineella, jonka jälkeen ne huuhdotaan ja laitetaan kuivumaan.

3.5 Suojainten pukeminen

Desinfioi kädet ja pue kirurginen suu-nenäsuojus (tarvittaessa). Desinfioi kädet ja pue suojaesiliina
Desinfioi kädet ja pue viimeiseksi suojakäsineet.

3.6 Suojainten riisuminen

Avaa esiliinan nauha suojakäsineet kädessä. Ota kiinni esiliinan etupuolelta ja katkaise niskan takana oleva lenkki vetämällä napakasti alaviistoon. Riisu esiliina ja suojakäsineet samanaikaisesti käärien likaiset suojakäsineet esiliinan sisälle. Desinfioi kädet.

Lisätietoa ohjeissa Suojainten oikea käyttö ja kuvallinen ohje Suojainten pukeminen ja riisuminen hihallista suojaesiliinaa käyttäen.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

4. Hoitotoimenpiteet

Hoitotoimenpiteissä toteutetaan aseptiikan periaatteita ja huolehditaan käsihygieniasta. Aseptisiin toimenpiteisiin valmistaudutaan suojautumalla varotoimikohtaisilla suojaimilla. Hoitotilanteen vaatimat tarvikkeet varataan lähelle. Haavanhoito tuotteet säilytetään asianmukaisesti kannellisissa hoitokoreissa. Henkilökunta puhdistaa hoitotoimien jälkeen hoitoympäristön kosketuspinnat. Hoitoympäristö tulee jäädä silmämääräisesti puhtaaksi hoitotilanteen jälkeen.

5. Pisto- ja viiltotapaturmien ehkäisy

Suhtaudu vereen aina kuin siinä olisi taudinaiheuttajamikrobi. Käsittele verta ja verisiä välineitä aina suojakäsineet kädessä. Desinfioi kätet ennen suojakäsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen.

Tapaturmien ehkäisemiseksi:

- käytä suojakäsineitä aina verta ja verisiä välineitä käsiteltäessä
- käytä turvatuotteita
- käsittele teräviä välineitä aina katsekontaktissa
- älä anna teräviä välineitä kädestä käteen, käytä laskutasoa
- ota särmäisjäteastia mukaan pistotapahtumaan
- laita neulat ja kertakäyttöiset terävät välineet suoraan särmäisjäteastiaan
- älä laita neulaa takaisin neulansuojukseen
- särmäisjäteastia täytetään vain täyttörajaan asti
- jatkokäsittelyä varten särmäisjäteastia suljetaan huolellisesti
- poista näkyvät veritahrat välittömästi eritetahradesinfektiolla
- vie oma särmäisjäteastia potilaalle, joka toteuttaa pisto- ja viiltotapaturmia itse

Veritapaturmaksi katsottavia tilanteita ovat mm.

- ihon lävistävän verisen neulan tai terävän esineen pisto/viilto
- verta joutuu suun limakalvoille tai silmän sidekalvolle
- verta joutuu haavaiselle tai ihottumaiselle iholle

Ensiapu veritapaturman sattuessa:

- älä purista pisto- tai viiltokohtaa
- huuhtelee runsaalla vedellä
- laita alkoholihaude vähintään kahdeksi minuutiksi

Katso ohjeet Veritapaturma toimintaohje, Pikaohje toiminta veritapaturman sattuessa ja Pisto- ja viiltotapaturmien välttäminen.

6. Eritetahrat

Ihmisten kehon eritteet kuten veri-, haava-, virtsa- ja uloste-eritteet sisältävät paljon mikrobeja. Eritetahrat toimivat mikrobien kasvualustana erilaisilla pinnoilla ja aiheuttavat siten kosketustartunnan kautta infektioriskin. Välillisen kosketustartunnan syntymistä vältetään poistamalla eritetahra heti kun sellainen havaitaan.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

Eritetahrain poistaminen kuuluu kaikille ammattiryhmille. Tämän helpottamiseksi yksikössä voidaan kerätä eritetahradesinfektioon tarvittavat välineet yhteen koriin (kertakäyttöiset suojakäsineet, kertakäyttöiset siivouspyyhkeet, käyttövalmis desinfektioaine, jätepussit, käsihuuhe sekä eritetahradesinfektio-ohje) ja säilyttää välineet yhteisesti sovitussa paikassa. Tiloja puhdistettaessa poistetaan ensin näkyvät eritetahrat pinnoilta ja sen jälkeen aloitetaan tilan siivous. Lisätietoa ohjeessa Eritetahradesinfektio.

7. Asukkaiden ja vierailijoiden ohjaus

Asukasta ja vierailijoita ohjataan käyttämään käsihuhdetta yksikköön tultaessa ja lähtiessä. Käsien desinfektio tulee huolehtia myös asukashuoneeseen mentäessä ja sieltä lähtiessä. Kätet tulee desinfioida ennen ruokailua ja yhteisiä virikehetkiä. Tarvittaessa asukasta avustetaan käsien desinfektiossa. Asukasta ohjataan pesemään kätensä. Asukasta voidaan myös avustaa pesemään kätensä pesunesteellä ja vedellä sekä lopuksi desinfioidaan ne.

8. Asukkaan henkilökohtainen hygienia sekä hoito- ja hygieniatuotteet

Asukkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehditaan päivittäin. Hygieniatuotteet, kuten rasvat, hampaiden pesuvälineet, parranajovälineet, papiljotit yms. ovat henkilökohtaisia ja niitä säilytetään asukashuoneessa. Yhteiseen pesutilaan mentäessä, huoneesta otetaan mukaan asukkaan henkilökohtaiset tuotteet. Yhteisissä WC- ja pesutiloissa ei säilytetä mitään ylimääräistä.

Päivittäiseen hygieniasta huolehtimiseen kuuluu, että

- asukkaalla on puhtaat vaatteet yllä
- huolehditaan suunhoidosta
- vuodevaatteet ovat siistit
- vaippa tai inkontinenssisuoja vaihdetaan riittävän usein

Tarvittavia suojaimia tulee käyttää huolehtiessa asiakkaan hygieniasta. Työvaatteet suojataan suojaesiliinalla tai -takilla, mikäli ne ovat vaarassa likaantua eritteillä.

Huolehtiessa asukkaan hygieniasta, tulee noudattaa tavanomaisia varotoimia. Suojakäsineet vaihdetaan aseptisen työjärjestyksen mukaisesti.

HUOM! Suojakäsineiden käyttö ei korvaa käsien desinfiointia!

9. Hygienia asukasruokailutilanteessa

Elintarvikkeiden käsittelijän ja ruoan jakelijan tulee olla terve. Ruoan jakelija ei saa käyttää käsikoruja eikä roikkuvia kaula- ja korvakoruja. Kynsien pitää olla lyhyet ja lakattomat, kynsien alustat puhtaat sekä kynsinauhut ehjät.

- Aina ennen ruoanjakelua tai elintarvikkeiden käsittelyä pestään ja desinfioidaan kätet.
- Suojakäsineitä käytetään, kun käsitellään pakkaamattomia elintarvikkeita ja kun käsitellään käytettyjä ruokailuastioita ja tarjottimia. Lisäksi suojakäsineitä käytetään, jos käsien iho on rikki.
- Kätet desinfioidaan ennen suojakäsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

- Päähinettä suositellaan käytettävän aina, kun käsitellään pakkaamattomia helposti pilaantuvia elintarvikkeita. Näitä tehtäviä ovat esim. puuron keittäminen, voileipiä koostaminen, ruokien tarjolle laittaminen, ruoan annostelu lautaselle, ruokien uudelleen kuumentaminen, leivonta.
- Ruoan jakelussa tulee aina käyttää ottimia. Ruoka, leipä, leikkeleet jne. otetaan omilla ottimillaan desinfioiduin käsin. (huom.! erityisruokavaliot omilla ottimillaan).
- Jos ruoka annostellaan yksikössä jakeluastioista annoksiin, tulee annostelijan käyttää päähinettä ja suojaesiliinaa.
- Jos asukkaat annostelevat ruoan itse, tulee heitä ohjata toteuttamaan oikeaa käsihygieniaa.
- Tarjotinta viedessä ei tarvita suojaamia. Kädet tulee desinfioida aina asukkaiden välillä.
- Ennen ruokailua huolehditaan asukkaiden käsien desinfioinnista.
- Jos asukasta on tarpeen avustaa parempaan ruokailuasentoon, desinfioidaan kädet. Suojakäsineet ovat tarpeelliset vain, jos avustettaessa on vaara eritekontaminaatiosta.
- Suojakäsineet poistetaan ja kädet desinfioidaan likaisten tarjottimien ja astioiden keräämisen jälkeen. Ruokailutila puhdistetaan ruokailun jälkeen. Roskat poistetaan sekä puhdistetaan pöytien ja tuolien kosketuspinnat.
- Varotoimin hoidettavan asukkaan ruokailussa ei tarvita kertakäyttöastioita
- Asukkaan ja läheisten omat eväät säilytetään tarkoitukseen varatussa jääkaapissa tuotteiden omissa pakkauksissa.
- Henkilökunta antaa jääkaapista eväät asukkaille tai läheisille ja tarkistaa, ettei jääkaapissa olevat elintarvikkeet pääse vanhenemaan.
- Mikäli yksikössä pidetään asukkaille esim. leipomishetkiä, tulee työntekijän huolehtia elintarvikehygienian toteutumisesta.

Yksiköissä noudatetaan Ruokaviraston ohjeita elintarvikehygieniasta. Hyvaep:n yksiköt noudattavat myös Jakelukeittiöiden omavalvontasuunnitelmaa.

10. Lääkkeiden käsittely

Lääkkeiden käsittelyssä noudatetaan hyvää käsihygieniaa. Lääkkeenjako-tilan pöytäpinta puhdistetaan ennen lääkkeiden jakoa.

Lääkkeitä ei kosketeta paljain käsin, vaan lääkkeiden jaossa käytetään puhdasta apuvälinettä, esimerkiksi lusikkaa tai atuloita. Dosetit pestään ja kuivataan säännöllisesti. Lääkelasit ovat kertakäyttöisiä. Lääkkeen hienontamisen tai jakamisen välineet puhdistetaan jokaisen lääkkeen jälkeen. Tabletinhalkeus- ja murskain pestään käytön jälkeen.

11. Asukashuone ja ympäristö sekä yhteisten tilojen käyttäminen

Asukas sijoitetaan yhden hengen huoneeseen, jos hän ei kykene noudattamaan hygieniaoheja tai hän kontaminoi eritteillä ympäristöään. Yhteisissä tiloissa liikkuessa, ruokaillessa tai oleillessa asukkaalla tulee olla puhtaat vaatteet yllä, haavat peitettyinä sekä tarpeen mukaan inkontinenssisuojat/vaipat. Asukkaan käsihygieniasta huolehditaan.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

Yhteiskäytössä olevien pesu- ja saunatilojen käyttö ja välipuhdistus

Asukasta ohjataan käyttämään muovitettua laudeliinaa saunan lauteilla ja pukuhuoneen istuinten suojana. Jos asukkaalla on infektoitunut haava, saunomista ei suositella. Yhteisissä peseytymistiloissa välisiivous tehdään hoitajan toimesta jokaisen asukkaan peseytymisen jälkeen, myös päivän viimeisen peseytyjän jälkeen. Mahdolliset eritetahrat poistetaan ja pyyhitään kosketuspinnat, suihkupää ja -letku, suihkutuoli, pesulaveri sekä lattia kostean tilan siivoukseen soveltuvalla pintadesinfektioaineella esim. TECcare CONTROL, Oxivir plus 3,5 % tai kloori 1000ppm huomioiden lämpötila. Lattia ja pinnat huuhdellaan ja kuivataan. Päivän päätteeksi pintadesinfektioaineella pesty pesulaveri kuivataan mikrokuitupyyhkeellä ja patja nostetaan kuivumaan pesulaverin rungon päälle.

12. Tutkimus- ja hoitovälineiden huolto

Hoidossa käytetyt välineet puhdistetaan säännöllisesti huuhtelu- ja desinfektio-koneessa tai pyyhitään yleispuhdistusaineella ja tarvittaessa desinfioidaan Yhteiskäytössä olevat suihkutuolit ja pesulaverit desinfioidaan asukkaiden välillä

- Asukkaiden apuvälineet puhdistetaan säännöllisesti
- Kynsisakset ja parranajokoneet ovat henkilökohtaisia

Lisätietoa ohjeissa Tutkimus-, hoito- ja apuvälineiden desinfektio hoitoyksikössä ja Yksiköissä tapahtuva välineiden huolto

13. Apuvälineet

Asukkaiden yhteiskäytössä olevat apuvälineiden kosketuspinnat puhdistetaan heti käytön jälkeen. Asukkaiden henkilökohtaisessa käytössä olevien apuvälineiden kosketuspinnat (kuten rollaattori, pyörätuoli, kyynärsauvat) puhdistetaan säännöllisesti, asukashuoneen siivouksen yhteydessä. Eritetahrat poistetaan desinfektioaineella.

14. Fysioterapia

Fysioterapian ja ryhmäliikunnan tiloihin tullessa ja sieltä lähtiessä kaikkien on desinfioitava kätensä. Fysioterapiassa käytettävät välineet puhdistetaan heti käytön jälkeen. Hoitopöydällä tulee käyttää asiakaskohtaista suojapaperia ja pöytä pyyhitään asukkaiden välillä yleispuhdistusaineella. Mahdolliset eritetahrat poistetaan eritetahra desinfektioaineella heti kun eritetahra huomataan. yksikön ohjeen mukaisesti.

15. Pyykkihuolto

Yksikössä voi olla pesulapalvelut käytössä tai pyykkihuolto voi tapahtua yksikössä. Jos käytössä on pesulapalvelut, tulee noudattaa pesulan ohjeistuksia.

15.1 Puhtaan pyykin käsittely ja säilytys

Puhtaita tekstiilejä käsitellään desinfioiduin käsin puhtailla pinnoilla. Pyykkihuoltotilassa tulee olla erilliset alueet likaisen ja puhtaan pyykin käsittelyyn. Jos pyykkiä kuivataan narulla, niin

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

kuivausnarun tai -telineen tulee olla riittävän kaukana likaisen pyykin käsittelytilasta, mieluiten eri tilassa. Pyykinhuoltotilat siivotaan viikoittain. Kosketuspinnat pyyhitään käyttöpäivinä.

Puhtaita pyykkejä säilytetään niille varatussa varastossa tai muussa asianmukaisessa tilassa. Jos puhtaita pyykkejä joudutaan säilyttämään muussa tilassa esim. käytävällä rullakossa, tulee rullakko suojata hupulla. Puhdasta pyykkiä käsitellään aina desinfioiduin käsin. Puhtaan pyykin turhaa käsittelyä, siirtelyä ja penkomista tulee välttää. Puhdas ja likainen pyykki säilytetään aina erillään toisistaan.

Liinavaatteet tarkistetaan, ettei niiden mukana mene pesuun kuulumattomia esineitä. Potilas- ja asukasvaatteiden taskut tyhjäätään. Pyykin esikäsittelyä osastolla tulee välttää. Pyykkiä ei huuhdella tai kastella tarpeettomasti. Kiinteä jäte, ulostekokkareet tai muu sellainen poistetaan ennen pyykin laittamista pussiin. Märkä pyykki pakataan niin, ettei kosteus pääse pyykkipussin läpi. Jos pyykki on erittäin märkää, kääritään se kuivan pyykin sisälle. Suojakäsineet poistetaan ja kädet desinfioidaan työn päätteeksi.

Likaisen pyykin käsittelyssä käytetään aina suojakäsineitä ja kertakäyttöistä suojaesiliinaa. Turhaa pöyhimistä ja pölyttelyä on vältettävä. Pyykki laitetaan suoraan pyykkipussiin laskematta sitä välillä esimerkiksi lattialle tai lavuaarin reunalle.

15.2 Pyykin pesu

Pyykin tulee päästä liikkumaan pesukoneessa väljästi pesun aikana. Pyykki pakataan väljästi pesupusseihin, jos pusseja käytetään. Eritteinen pyykki sekä akuuttia oksennus-ripulitautia tai syyhyä sairastavan asukkaan pyykki pestään mahdollisimman pian omana koneellisena.

Yksikön pyykinpesukoneen puhdistuksesta tulee huolehtia säännöllisesti. Desinfioi pyykinpesukoneen luukku kerran päivässä ja tarvittaessa, esimerkiksi kosketusvarotoimin hoidetun asukkaan pyykin pesun jälkeen. Pyyhi luukku ennen puhtaan pyykin poisottoa kertakäyttöisellä siivouspyyhkeellä ja desinfektioaineella (TECcare CONTROL, Oxivir Plus 3,5 % (vatsataudeissa 15 % liuos) tai Erisan Oxy+ 2 %). Pyykkikone pestään tyhjänä 90°C lämpötilassa säännöllisesti käyttöasteen mukaan. Jos koneen toiminnassa on vikaa, huolto on tilattava välittömästi. Huollot tulee aina myös kirjata.

Lisätietoa ohjeissa Pyykin käsittely sote-yksiköissä, Varotoimiin liittyvät toimenpiteet, sekä Kosketusvarotoimet asumispalveluyksiköissä.

16. Jätteet

Jätteet laitetaan välittömästi jätepussiin ja pussit viedään asukashuoneesta vähintään kerran päivässä isompaan lajitteluun. Eritteiset jätteet tulee viedä huoneesta pois heti. Neulat, lansetit ja ampullit laitetaan suoraan särmaisjäteastiaan.

Jätevaunun kansi ja kosketuspinnat pyyhitään päivittäin yleispuhdistusaineella. Eritetahrat poistetaan kannesta ja kosketuspinoilta eritetahradesinfektio aineella.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

17. Siivous

Laadi yksiköllesi kirjallinen siivoussuunnitelma sekä epidemiatilanteen siivoussuunnitelma. Siivoustiheys määritellään yksikkökohtaisesti siivouksen omavalvontasuunnitelmassa. Huomioi materiaalivalinnoissa puhdistettavuus ja desinfektioaineiden kestävyys. Valitse huonekaluihin helposti puhdistettavia materiaaleja, kuten pyyhittäviä materiaaleja tai irrotettavia pestäviä istuinsuojia.

Eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektio-ohjeen mukaisesti. Siivouksessa käytetään pääsääntöisesti tavanomaisia puhdistusaineita ja mikrokuituliinoja. Asukashuoneiden siivouksessa korostuu kosketuspintojen puhdistus.

Yhteisten tilojen siivottavuudesta tulee huolehtia poistamalla tasoilta ja lattioilta tarpeettomat tavarat. Tavarat tulee säilyttää kaapeissa, hyllyillä tai laatikostoissa. Aloita siivous poistamalla eritteet eritetahra desinfektioaineella ja kertakäyttöisillä siivouspyyhkeillä. Etene siivouksessa aseptisen työjärjestyksen mukaisesti puhtaasta likaisempaan ja ylhäältä alaspäin.

Noudata puhtauspalveluiden tai oman organisaation siivousohjeita. Noudata varotoimihuoneiden siivouksessa ohjetta Varotoimiin liittyvät toimenpiteet. Tarkemmat siivousohjeet voi kysyä oman organisaation puhtauspalveluiden esihenkilöiltä.

18. Lemmikkien vierailu asumispalveluyksikössä

Asumispalveluissa lemmikkien vierailut on sallittu huomioiden seuraavat asiat

- eläin saa liikkua yksikön tiloissa vain valvotusti
- eläimen tulee olla terve ja sisäsiisti
- asukkaan on annettava lupa lemmikin vierailulle, jos vierailu tapahtuu asukkaan huoneessa
- yksikkö voi kieltää lemmikin vierailun esim. allergiasyistä
- työntekijä ei voi ottaa omaa lemmikkiä päiväksi yksikköön mukaan

19. Epidemiat

Epidemiatilanteissa korostuu nopea reagointi: tilanteen tunnistaminen, sairastuneen henkilön eristäminen, henkilökunnan suojainten käyttö, hyvä käsihygienia (erityisesti vatsataudit), pyykin käsittely ja siivouksen tehostaminen. Epidemiatilanteissa tehostetaan myös asukkaiden käsihygieniaa desinfektiota.

Lisätietoa ohjeissa Toimintaohje yksikön epidemiatilanteisiin, Vierailuohje sote-yksiköiden hengitystieinfektio- ja vatsatautiepidemiatilanteisiin.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.5.2026

20. Vainajan laitto

Vainajan laitossa käytetään suojatakkia ja -käsineitä sekä tarvittaessa muita varotoimiluokan mukaisia suojaimia. Asukasvuode sekä lähiympäristö suojataan eritteiltä laittamalla vainajan alle vaippa ja kertakäyttöinen muovitettu suojalakana. Vainajan laitossa toimitaan